

Směrnice pro hodnocení reiki jako alternativní terapie (25. 3. 2009)

Komise pro doktrínu Konference katolických biskupů ve Spojených státech amerických (neoficiální překlad)

1. Z času na čas vyvstávají otázky o různých alternativních terapiích, které jsou často v USA k dispozici. Biskupové jsou tázáni, jaký postoj má katolická církev k těmto terapiím. Doktrinální komise USCCB připravila toto východisko, aby přispěla biskupům v jejich odpovědích.

I. Uzdravení božskou milostí a uzdravení přirozenou schopností

2. Církev rozlišuje dva druhy uzdravení: uzdravení božskou milostí a uzdravení, které používá přirozené síly. Co se týká prvního, můžeme poukázat na službu Krista, který vykonal mnoho fyzických uzdravení a pověřil své učedníky, aby pokračovali v tomto díle. Ve věrnosti tomuto pověření se církev, od dob apoštolských, přimlouvá za nemocné skrze vyzvání jména Pána Ježíše, prosíc za uzdravení skrze moc Ducha sv., buď ve formě svátostného vzkládání rukou a mazání olejem nebo jednoduchými modlitbami za uzdravení, které často zahrnují výzvu ke svatým a jejich pomoci. Co se týká druhého, církev nikdy nepovažovala prosbu o Boží uzdravení, které přichází jako dar od Boha, za důvod k vyloučení používání přirozených prostředků uzdravení skrze praktickou medicínu¹. Vedle svátosti pomazání nemocných a různých modliteb za uzdravení má církev dlouhou historii péče o nemocné s používáním přirozených prostředků. Nejzřetelnějším projevem toho je velký počet katolických nemocnic, které byly zakládány v naší zemi.

3. Tyto dva druhy uzdravení se vzájemně nevylučují. To, že je možné být uzdraven Božskou mocí, neznamená, že bychom neměli používat přirozené prostředky, které jsou nám k dispozici. Nezávisí na nás, zda Bůh uzdraví či neuzdraví někoho nadpřirozenými prostředky. Jak poukazuje *Katechismus Katolické Církve*, Duch svatý někdy dává určitému člověku „zvláštní charisma uzdravování, aby se ukázala moc milosti vzkříšeného Pána.“² Tato moc uzdravování není k dispozici volnému lidskému nakládání, protože „ani ty nejintenzivnější modlitby neobdrží vždy uzdravení všech nemocí.“³ Přirozené prostředky vedoucí k uzdravení zůstávají zcela vhodnými a dostupnými člověku. Křesťanská láska vyžaduje, abychom nezanedbávali přirozené prostředky k léčbě a uzdravování nemocných lidí.

II. reiki a uzdravování

A) Původ a základní charakteristika reiki

4. Reiki je technika uzdravování, která byla vynalezena v Japonsku ke konci 18. století Mikaem Usui, který studoval buddhistické texty.⁴ Podle učení reiki, nemoci jsou způsobeny nějakým druhem rozpadu nebo nevyrovnanosti „životní energie“ člověka. Léčitel reiki ovlivňuje uzdravení položením svých rukou na určité místo na pacientově těle, aby usnadnil tok reiki „universální životní energie“, od léčitele reiki k pacientovi. Existuje velký počet označených pozic rukou pro určité variabilní problémy. Zastánci reiki tvrdí, že léčitel není zdrojem uzdravující energie, ale pouze kanálem pro ni.⁵ Aby se člověk stal léčitelem reiki, musí obdržet „iniciaci“ nebo „naladění“ od mistra reiki. Tato ceremonie dělá člověka „naladěným“ na „universální životní energii“ a uschopňuje ho sloužit jako potrubí pro ni. Je

řeceno, že jsou tu tři různé úrovně naladění (někteří učí, že čtyři). Na vyšších úrovních může člověk údajně být kanálem energie reiki a působit uzdravení na dálku bez fyzického kontaktu.

B) Reiki jako přirozený prostředek uzdravení

5. Ačkoliv zastánci reiki zdá se, že souhlasí s tím, že reiki nereprezentuje náboženství samo o sobě, nýbrž techniku, která může být používána lidmi z mnoha náboženských tradic, má přesto některé aspekty náboženství. Reiki je často popisováno jako „duchovní“ druh uzdravování jako protiklad k obecným medicínským procedurám uzdravení, které používají přirozené prostředky. Literatura o reiki je plná odkazů na Boha, Božství, „božskou uzdravující moc“ a „božskou mysl“. Energie životní síly je popisována jako směřující od Boha, „vyšší inteligence“ nebo „božského vědomí.“ Rovněž také různá „naladění“, která léčitelé Reiki obdrží od mistra reiki, jsou dosažitelná skrze „zásvětné obřady“, které zahrnují manifestaci a kontemplaci určitých „svatých symbolů“ (které jsou tradičně drženy v tajnosti mistrem reiki). A navíc reiki je často popisováno jako „způsob žití“ se seznamem pěti „pravidel reiki“ stanovujících příslušné etické chování.

6. Nicméně, jsou zde někteří léčitelé reiki, především zdravotní sestry, které se pokoušejí přistupovat k reiki jednoduše jako k přirozeným prostředkům uzdravení. Je-li na reiki nahlíženo stejně jako na přirozené prostředky uzdravení, stává se reiki předmětem kritérií přírodních věd. Je pravda, že zde snad mohou být prostředky pro přirozené uzdravení, které dosud nebyly pochopeny či rozeznány vědou. Základní kritérium pro posouzení, zda by člověk měl či neměl důvěřovat jednotlivým přirozeným prostředkům uzdravení přesto zůstává věcí vědy.

7. Souzeno podle těchto měřítek, reiki postrádá vědeckou důvěryhodnost. Není přijímáno společností vědců a lékařů jako účinná terapie. Chybí uznávané vědecké studie ověřující působení reiki, jako i přijatelné vědecké vysvětlení toho, proč by reiki mělo být účinné. Vysvětlení účinnosti reiki záleží zcela na zvláštním vnímání světa jako proniknutého touto „universální životní energií“ (reiki), která je předmětem manipulace lidským myšlením a vůlí. Léčitelé reiki prohlašují, že jejich výcvik dovoluje člověku předávat „universální životní energii“, která je přítomná ve všech věcech. Tato „universální životní energie“ je přesto neznámá přírodním vědám. A jelikož přítomnost takové energie nebyla pozorována prostředky přírodních věd, ospravedlnění této terapie musí nutně pocházet z něčeho jiného než z vědy.

C) Reiki a uzdravující moc Krista

8. Někteří lidé se pokoušejí identifikovat reiki s Božím uzdravením, které je známé křesťanům.⁶ Mýlí se. Radikální rozdíl může být viděn ihned ve skutečnosti, že léčitelé reiki uzdravující mocí disponují sami. Někteří učitelé se chtějí vyhnout této implikaci a argumentují tím, že to není léčitel reiki, který osobně působí uzdravení, ale že energie reiki je řízena božským vědomím. Nicméně zůstává skutečností, že přístup k Božímu uzdravení pro křesťany je skrze modlitbu ke Kristu jako Pánu a Spasiteli, zatímco podstatou reiki není modlitba ale technika, která je předávána mistrem reiki. Technika jednou zvládnutá spolehlivě vyprodukuje předvídané výsledky.⁷ Někteří léčitelé se pokoušejí pokřesťanit reiki přidáním modlitby ke Kristu, ale to nezasahuje podstatu přirozenosti reiki. Z těchto důvodů se reiki a podobné terapeutické techniky nemohou identifikovat s tím, co křesťané nazývají uzdravení Boží milostí.

9. Rozdíl mezi uzdravením Boží milostí a terapií reiki je také zřejmý v základních termínech používaných zastánci reiki, aby popsali, co se děje v terapii reiki, obzvláště termín „universální životní energie.“ Ani Písmo ani křesťanská tradice jako celek nemluví o přirozeném světě založeném na „universální životní energii“, která je předmětem manipulace přirozenou lidskou mocí myšlení a vůle. Ve skutečnosti má tento pohled na svět svůj původ ve východních náboženstvích a má určitý monistický a panteistický charakter, ve kterém rozlišení mezi já, světem a Bohem má tendenci odpadnout.⁸ Již jsme viděli, že léčitelé reiki nejsou schopni rozlišovat jasně mezi Boží uzdravující mocí a mocí, která je člověkem volně disponovatelná.

III. ZÁVĚR

10. Terapie reiki nenachází podporu ani v dobrozdáních přírodních věd ani v křesťanské víře. Pro katolíka víra v terapii reiki prezentuje neřešitelné problémy. V rámci péče o fyzické zdraví své či druhých není používání techniky, která nemá vědeckou podporu (dokonce ani přijatelnost) obecně moudré.

11. V rámci péče o duchovní zdraví jsou zde vážná nebezpečí. Používat terapii reiki znamená nutnost přijímat přinejmenším skrytým způsobem ústřední prvky pohledu na svět, který obklopuje teorii reiki, prvky, které nepřísluší ani křesťanské víře ani přírodním vědám. Katolík, který přesto dává svou důvěru reiki bez oprávnění od křesťanské víry nebo přírodních věd, jedná v říši pověr, v zemi nikoho, kde není ani víra ani věda.⁹ Pověry ničí uctívání Boha tím, že obrací náboženské cítění a praxi falešným směrem.¹⁰ Zatímco někdy lidé upadají do pověr z nevědomosti, je odpovědností všech, kdo učí ve jménu církve, aby umenšili takovou nevědomost jak jen je to možné.

12. Jelikož reiki není slučitelné ani s křesťanským učením ani vědeckým dosvědčením, bylo by nevhodné pro katolické instituce, jako jsou katolická zařízení s péčí o zdraví a centra pro duchovní obnovy nebo pro osoby reprezentující církve jako katolické kněze, aby hájili zájmy nebo poskytovali podporu terapii reiki.

Most Rev. William E. Lori (Chairman)
Bishop of Bridgeport

Most Rev. John C. Nienstedt
Archbishop of St. Paul and Minneapolis

Most Rev. Leonard P. Blair
Bishop of Toledo

Most Rev. Arthur J. Serratelli
Bishop of Paterson

Most Rev. José H. Gomez
Archbishop of San Antonio

Most Rev. Allen H. Vigneron
Bishop of Oakland

Most Rev. Robert J. McManus
Bishop of Worcester

Most Rev. Donald W. Wuerl
Archbishop of Washington

1Viz Kongregaci pro doktrínu víry, Instrukce o modlitbě za uzdravení (14. 9. 2000), I,3 : „ Je zřejmé, že hledání pomoci v modlitbě nejen nevylučuje, ale spíše povzbuzuje k používání přirozených účinných prostředků pro udržování a obnovení zdraví a rovněž vede syny a dcery církve k péči o nemocné, k přispívání pomoci na těle i na duchu a k úsilí o léčbu.“

2KKC,č. 1508

3KKC,č. 1508

4Bylo prohlášeno, že on pouze znovu objevil Tibetskou techniku předků, ale důkaz pro toto tvrzení chybí.

5Jak níže uvidíme, rozlišení mezi já, světem a Bohem směřuje v reiki myšlení ke zhroucení. Někteří učitelé reiki vysvětlují, že člověk nakonec dosáhne realizace, když já a „universální životní energie“ jsou jedno, „že my jsme universální životní silou a všechno je energie, včetně nás“ (Libby Barnett and Maggie Chambers with Susan Davidson, Reiki Energy Medicine: Bringing Healing Touch into Home, Hospital, and Hospice (Rochester, Vt.: Healing Arts Press, 1996),p.48; see also p.102).

6 Např. viz „Reiki and Christianity“ na http://iarp.org/articles/Reiki_and_Christianity.htm and“Christian Reiki“ at <http://areikihealer.tripod.com/christianreiki.html> and the website www.christianreiki.org.

7Mistři reiki nabízejí výcvikové kurzy na různých úrovních pokročilosti, služby, za které učitelé vyžadují významné finanční odměny. Mistr reiki na žákově očekávání dává ujištění, že investice času a peněz mu dovlí zvládnout techniku, která přinese předvídané výsledky.

8Zatímco toto se zdá být implicitní v učení reiki, někteří obhájci stanoví explicitně, že zde nakonec není rozdílu mezi já a reiki. „Srovnání svého já a bytí reiki je probíhající proces. Povolnost souvisle se nasazovat v tomto procesu podporuje váš vývoj a může vést k trvalejšímu poznání a nejzazší zkušenosti, že **vy jste universální životní síla**“ (The Reiki Healing Connection /Libby Barnett, M.S.W./, <http://reikienergy.com/classes.htm>, accessed 2/6/2008 (emphasis in original)/.

Diane Stein shrnuje význam některých svatých symbolů používaných v reiki naladění takto: „ Bohyně ve mně vzdává poctu bohyni v tobě“; „Člověk a bůh se stávají jedno“

(Essential Reiki Teaching Manual: A Companion Guide for Reiki Healers (Berkeley, Cal.: Crossing Press, 2007),pp. 129-31).

Anne Charlish and Angela Robertshaw vysvětlují, že nejvyšší reiki naladění „označuje posuv od ega a sebe k pocitu jednoty s universální životní silou a energií“ (secrets of Reiki (New York, N.Y. : DK Publishing,2001),p.84).

9Některé formy reiki učí o potřebě dovolávat se pomoci andělských bytostí nebo „Reiki duchovních průvodců.“ Toto představuje další nebezpečí vystavení se zlovolným silám či mocím.

10Viz KKC č. 2111; Sv. Tomáš Akvinský, Summa theologiae II-II,ot. 92, a.1.